

Roos van Geffen, theatervormgever en theatermaker

Roos van Geffen studeerde theatervormgeving aan de Kunstacademie in Tilburg en aan de Academie Beeldende Kunsten Maastricht .

Vanaf 1997 creëert zij installaties en voorstellingen voor verschillende internationale festivals, zoals De Zomer van Antwerpen (Belgie), Festival VEO (Spanje). Van 2005 tot 2010 werkte zij onder de vleugels van Huis en Festival aan de Werf in Utrecht. Eind 2010 heeft Roos van Geffen Stichting Immens opgezet. De eerste productie van Stichting Immens: Vangst, een kabinet van angst en verlangen, speelde met succes op 4 zomerfestivals en is in 2012 in het kleine zaal circuit te zien.

Daarnaast werkt zij als freelance décor- en kostuumontwerper. Zij werkt regelmatig met de regisseurs Koos Terpstra en Ira Judkovskaja, en ontwierp decors en kostuums voor verschillende dans en theaterproducties. Voor de wereldtentoonstelling voor theatervormgeving, De Quadriennale van Praag 2011 werd Roos van Geffen geselecteerd om Nederland te vertegenwoordigen (samen met Theun Mosk, Lena Mueller en Marloeke van der Vlugt).

“De essentie van de dingen vind je niet in de beschrijving ervan, maar in het ervaren.”

Vanuit dit motto maakt Roos van Geffen theater. In haar ervaringsvoorstellingen neemt zij de tijd om de sensitiviteit van de toeschouwer op subtiele wijze te prikkelen. Zij opent zijn blik voor details die hij normaal gesproken over het hoofd ziet.

In de ruimte die zij schept, kan de toeschouwer zich focussen op het wezenlijke van het mens-zijn. Daarmee geeft zij haar publiek wat zijzelf mist in de huidige samenleving: een moment van rust en zelfreflectie, een intens verstilde ervaring in een hectische wereld. Van Geffen: *‘Ik ben niet geïnteresseerd in fictie of verhalen vertellen. Ik laat de toeschouwer iets ervaren waardoor hij zelf tot inzicht komt. Ik wil de diepere lagen van het bewustzijn en het geheugen aanspreken en ruimte maken voor de verbeelding of iemands eigen verhaal. Steeds onderzoek ik de gedeelde ruimte tussen performer en toeschouwer, om zo tot voorstellingen te komen die intenser ervaren en gevoeld worden. Uiteindelijk wil ik dat het over de toeschouwer zelf gaat’.*

Om het ervaren te stimuleren, manipuleert Van Geffen de ruimtelijke beleving van de toeschouwer en spreekt zij direct zijn zintuigen aan. Zo doet zij een sterker beroep op het emotionele, dan het rationele. Zij wil hem sturen in zijn kijken, hem vooral intenser laten kijken. De theatrale taal die zij daarbij hanteert is helder, sober en associatief. In *Hartstocht* bijvoorbeeld, dat zij in samenwerking met Dries Verhoeven realiseerde, keek de bezoeker vanuit een rijdende bus via een spiegel omhoog en ervaarde zo de wereld op zijn kop. *Immens*, een zintuigelijke ervaringsvoorstelling over wonderen, werd gespeeld in 15 tentjes, waar 15 toeschouwers individueel een theeceremonie ondergingen. De voeten van de toeschouwer werden gewassen, hij proefde honing, dronk thee in stilte, waarbij via een voice-over de associatieve gedachtenstroom van een meisje te horen waren.

Meestal delen Van Geffens dezelfde ruimte – soms een onverwachte locatie buiten het theater, soms een ontworpen installatie. Zo was *Wij* een houten constructie in de openbare ruimte, waar de toeschouwer individueel in een peepshowachtige cabine zat. In zo’n cabine verschenen vanuit het pikkedonker gezichten, eerst ver weg, dan steeds dichterbij. De toeschouwer kreeg de tijd om echt te kijken, maar werd zelf ook bekeken, beschreven en aangesproken. Uiteindelijk werkte de hele voorstelling toe naar een moment van waarachtig contact, waarin de toeschouwer één kon worden met een vreemde.